

Úvod

Jednou z najdôležitejších údržbových činností správcov ciest je zimná údržba, ktorá je nevyhnutná pre zabezpečenie cestnej dopravy počas zimného obdobia. Táto činnosť tvorí hlavnú náplň práce SC KSK počas zimného obdobia. Organizačná a technická príprava zimnej údržby a jej výkon sú zabezpečované v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ktoré vytvárajú organizačné a technické podmienky pre zabezpečenie zjazdnosti ciest i pri veľmi sťažených klimatických podmienkach zimného obdobia.

Operačný plán zimnej údržby rieši nasadenie dopravných prostriedkov a mechanizmov pre bežné klimatické podmienky a pre mimoriadne klimatické podmienky (kalamitné stavy). Pre organizáciu, technickú prípravu zimnej údržby a pre jej vlastný výkon zohľadňujúci efektívne vynakladanie finančných prostriedkov je spracovaný "Operačný plán zimnej údržby ciest vo vlastníctve Košického samosprávneho kraja na obdobie 2008-2009", ktorý vychádza zo základných práv a povinností vyplývajúcich z príslušných ustanovení zákonných noriem.

Operačný plán zimnej údržby ciest KSK na obdobie 2008/2009 obsahuje základné pojmy zimnej údržby (ZÚ), technológiu zimnej údržby na pozemných komunikáciách, štandard zimnej údržby, dispečersko-spravodajskú službu (DSS), režim spravodajstva, operačné štáby, zabezpečenie zimnej údržby ciest na hraniciach jednotlivých stredísk správy a údržby a záverečné ustanovenia. Prílohou tohto operačného plánu je zoznam telefónnych liniek a mobilných telefónov a dohody o zabezpečovaní zimnej údržby ciest medzi Mestom Košice, NDS SSÚR Košice, Správami a údržbami ciest PSK, Banskobystrickou regionálnou správou ciest Rimavská Sobota, Riaditeľstvom hraničnej a cudzineckej polície Prešov, Krajským riaditeľstvom Policajného zboru a Krajským riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru. Neoddeliteľnými prílohami tohto operačného plánu sú operačné plány zimnej údržby ciest jednotlivých stredísk správy a údržby a to : Michalovce (pre okresy Michalovce a Sobrance), Trebišov (pre okres Trebišov), Rožňava (pre okres Rožňava), Moldava nad Bodvou (pre okres Košice – okolie) a Spišská Nová Ves (pre okresy Spišská Nová Ves a Gelnica). Operačné správy stredísk SaÚ obsahujú: telefonické kontakty v rámci územného obvodu, zoznam pracovníkov zodpovedných za výkon dispečersko-spravodajskej služby a zimnej údržby ciest, zoznam výkonných pracovníkov a ich zaradenie podľa jednotlivých cestmajsterstiev, zoznam dopravne dôležitých miest, mapy stredísk a cestmajsterstiev, zoznamy poradia dôležitosti podľa stredísk a cestmajsterstiev, zoznamy nebezpečných miest a úsekov, sumárny zoznam mechanizmov a dopravných prostriedkov zúčastňujúcich sa výkonu zimnej údržby, zoznam úsekov, na ktorých je vylúčený chemický posyp, zoznam neudržiavaných úsekov, prehľad zásob posypového materiálu, ktorý je prakticky totožný so zostatkom po ukončení predchádzajúcej zimnej údržby, zoznam organizácií zmluvne dohodnutých na výkon zimnej údržby a menný zoznam dispečerov za jednotlivé cestmajsterstvá.

Operačný plán bude prejednaný s MDPaT a odsúhlasený predsedom KSK a bude sa nachádzať na odbore dopravy KSK, SC KSK ako aj na jednotlivých strediskách SaÚ v kraji.

Režim spravodajstva

- **elektronickou poštou na Centrálnu dispečersko-spravodajskú službu (CDSS) v Bratislave** pozostáva zo 4 základných súhrnných správ a to k 5.00, k 10.00, k 16.00, k 22.00 hod., pričom dispečeri sú v priebehu dňa (počas celých 24 hod.) povinní na centrálne operátorské pracovisko zasielať všetky zmeny tak o stave počasia ako aj zjazdnosti ciest. V prípade nefunkčnosti alebo poruchy počítačovej siete na dispečerskú službu (DSS) alebo centrálnu dispečerskú službu sa dispečerská služba zabezpečuje telefonicky na č. **02/55567843** alebo faxom na č. **02/55567844**.

- **elektronickou poštou na SC KSK** na e-mailovú adresu stefan.bulko@sc.vucke.sk pozostáva z jedného súhrnného spravodajstva za 24 hod. a podáva sa k 7.30 hod. V prípade nefunkčnosti alebo poruchy počítačovej siete sa DSS zabezpečuje telefonicky na tel. č. **055/7894934** alebo faxom na č. **055/7894936**.

- **elektronickou poštou z dispečingu SC KSK na odbor dopravy KSK** a podáva sa denne k 8.00 hod

Úloha operačných štábov

Cieľom operačných štábov je zabezpečiť súčinnosť a koordináciu všetkých zložiek v prípade vzniku mimoriadnych situácií počas zimného obdobia na úseku cestnej dopravy a stanoviť postupy jednotlivých zložiek orgánov štátu a samosprávy na zníženie rizík ohrozenia a zabezpečiť vykonávanie opatrení na odstránenie následkov mimoriadnych udalostí v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov v spojitosti a § 9 ods. 1 písm. a) zák. NR SR č. 387/2002 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov.

V rámci ZÚ pracujú nasledovné OŠ:

1. - **Obvodný operačný štáb zimnej údržby** – predseda je vedúci príslušného strediska SaÚ a rieši úlohy v rámci príslušného obvodu, kde zabezpečuje zimnú údržbu vlastnými kapacitami v režime a v rozsahu uvedenom v Operačnom pláne zimnej údržby pri :

- mimoriadnych podmienkach
- krízovom stave

2. - **Centrálny štáb zimnej údržba ciest KSK** – predseda je riaditeľ SC KSK a je to riadiaci orgán, ktorý vzniká na úrovni kraja, zabezpečuje súčinnosť a koordináciu všetkých zložiek orgánov štátu a samosprávy v prípade vzniku mimoriadnych podmienok a situácií počas zimného obdobia na úseku cestnej dopravy, na území celého kraja.

Rozhoduje po dohode s políciou o obmedzení, resp. zastavení dopravy na jednotlivých úsekoch, ako aj prípadných presunoch kapacít v rámci kraja, resp. štátu.

Členmi štábov sú zástupcovia príslušných zložiek zabezpečujúcich riešenia krízových stavov (polícia, hasiči, úrady štátnej správy, samosprávy, armády, SSC, NDS a veľkých podnikov).

Jednotlivé štáby sú prepojené na krízové operačné štáby na úrovni okresov, kraja a štátu.

Zabezpečovanie operačného plánu zimnej údržby

Návrh OP je spracovaný v zmysle novej organizačnej štruktúry ako jeden celok (centrálny OP) s prílohami (obvodné OP), pričom v súčasnosti je prejednávaný s príslušnými orgánmi (s políciou, hraničnou políciou, susediacimi správcami- PSK, mesto Košice a i.) a následne bude predložený na schválenie MDPaT a predsedovi KSK. V súčasnosti prebieha prejednávanie a upresňovanie menovania členov obvodných štábov v súčinnosti s Obvodnými úradmi.

Technické zabezpečovanie ZÚ

V súčasnosti prebieha údržba a oprava príprava strojného vybavenia ako príprava na ZÚ, pričom obhliadka pripravenosti mechanizmov sa v zmysle spracovaného harmonogramu uskutoční v rámci jednotlivých stredísk v priebehu októbra.

Je možné uviesť, že počty mechanizmov sú dostatočné, pričom ich počty vychádzajú z dĺžky udržiavaných komunikácií, počtov rajónov, náročnosti a špecifik terénu a najmä z dlhoročných skúseností pri zabezpečovaní ZÚ jednotlivých obvodov, avšak aj z negatívnych skúseností používania zastaralých mechanizmov, z čoho vyplýva aj potreba rezervných mechanizmov najmä pri riešení kalamitných situácií.

V tomto čase sa upresňuje zoznam organizácií a súkromníkov pre uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve pre zabezpečenie ZÚ v prípade kalamity, pričom je možné konštatovať, že ich zabezpečenie vzhľadom na skutočnosť, že ich využitie je otáznе a závislé od priebehu zimy a pomerne malé, je stále problematickejšie. V tomto čase sú pripravované dohody s 38 firmami na zabezpečenie cca 85 mechanizmov, pričom ich počet sa v súčasnosti upresňuje.

V časti obvodu Košice – okolie cestmajsterstvo Košický Klečenov zabezpečuje ZÚ pre SC KSK na základe zmluvy Národná diaľničná spoločnosť, stredisko Košice.

V súčasnosti sa zabezpečuje dovoz potrebných materiálov a zásob najmä posypového a rozmrazovacieho materiálu. Prehľad navážania zásob posypového materiálu uvedeného v prílohe bude ešte upravovaný podľa možností rozpočtu. Pre priebežný dovoz posypového a chemického materiálu sú zabezpečení dodávatelia v zmysle verejno-obchodných súťaží so zmluvou do 0309.

V rámci technickej a kádrovej prípravy pracovníkov prebieha príprava a doškolenie vodičov a dispečerov s obhliadkami terénu.

Jednotlivé strediská SaÚ v tomto období okrem bežnej údržby osadzujú snehové koly popri cestách, vytvárajú na nebezpečných miestach pohotovostné skládky posypového materiálu a osadzujú snehové zábrany.

Termín celkovej prípravy ZÚ je do 15.11.2008, pričom je možné konštatovať, že potrebné úlohy s tým spojené budú splnené.

Prílohy: - Prehľad zásob posypového materiálu

-Sumárny zoznam mechanizmov

-Plán kontroly pripravenosti techniky podľa stredísk SaÚ